

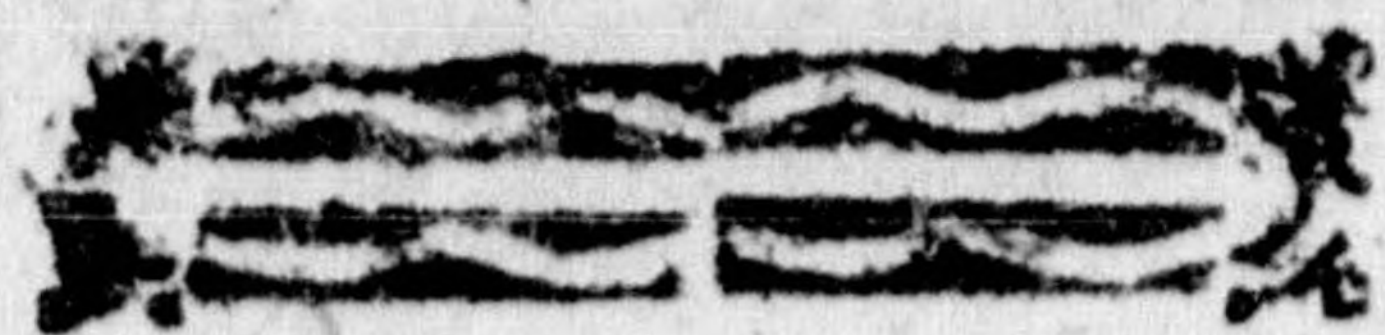

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 30. Novemberben. 1790.

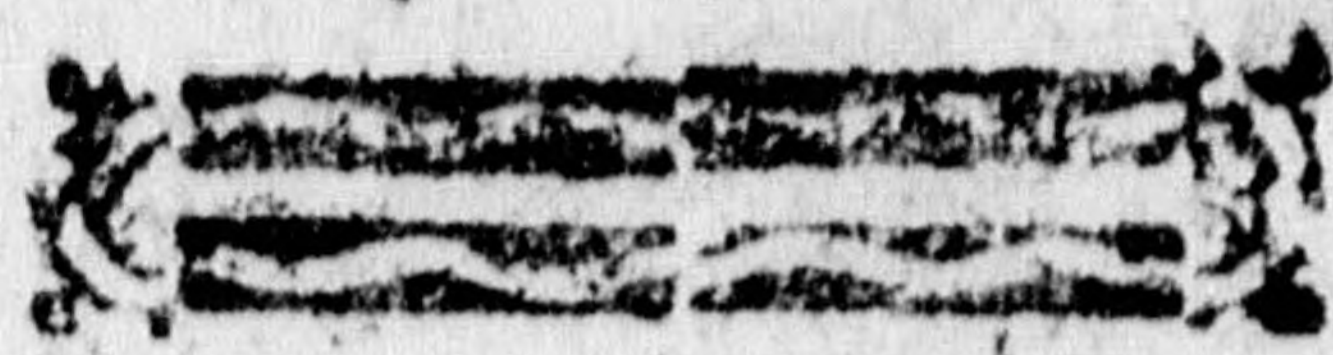
Hazánkot és Nemzetünket illető dolgok.

Egy még eddig nem egészen bizonyos, de Bétsben sokoknak nyelveken pengő hír az, hogy a' fő Kantzellárius Gr. Pálffy Károly Ur ő Exc. ja Herzeg és Minister fogna lenni — Gr. Zitsy Károly Ur ő Exc. ja fő Kantzellárius — Ürményi Ur ő Exc. ja V. Kantzellárius — Májláth Ur ő Exc. ja Ország Birája és a' Helytartó Tanáts' Préselése — Királyi Tanátsos M. Pásztori Ur pedig Státus Tanátsos sa fognának lenni. E' még tsak hír, és meg lehet, hogy valaki tsak az érdemeit osztotta legyen el e' szerint ezen nagy érdemű Haza olzlopainak — azonban szél-fuvatlan nem indul. — A' Koronának Budán létéről Törvény tétett az Országgyűlésében, és minden hozzá tartozó Haza Kléno-

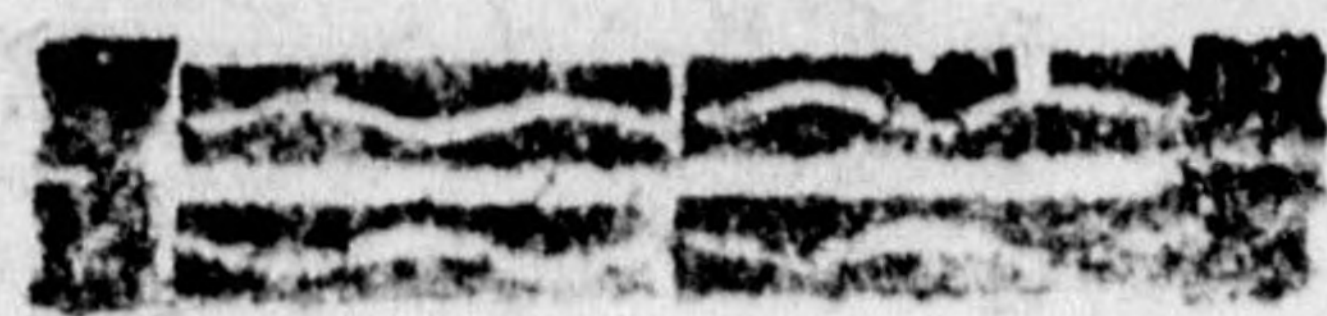

*diunai*val edgyütt a' maga ládájába záratván, a' múlt Szombaton, u. m. Nov. 27-dikén vissza indították Budára. Kisérője voltanak a' Korona őrző Méltóságok és azok a' N. *Pesth* Vármegyei *Palatinus* Zászlója alatt lévő Urak, kik Pofonyba kifirték vala. Az után mindenik Vármegyebéli Zászló-aljak, mint fel-hozásakor, ugy most is rendre fogják ezen drága kintset kifirni. — A' 2 Korona-őrző Méltóságok 26-dik Nov. az Ország-gyűlésében addig-is, egy ujjanon készült hitlésnek formájára meg-eskedtettek, míg az ez íránt szóló hit formája az Ország *Archivumából* ki-kerestetnék. — A' mi Királyi fő Hertzeg — — — Palatinusunk Sándor *Leopold* 28-dikban szerentsésen vissza-érkezett Bétsbe, és egy néhány napokig itt mulatván, megint vissza-indult Pofonyba, és az után mégyen Budára lakni, a' Magyar Királyi Palatába. Lésznek a' Palatinusnak bizonyos számú Testörzői is; de ezt még az Ország meg-nem határozta. — A' mi Palatinusunknak 300-ezerre fel-mégyen esztendei jövedelme; melyhez ő Felsége a' mi mostani fő Hertzeg Palatinusunknak a' magájából, 300 ezeret ajándékozott esztendönként.

A' múlt Szombaton, u. m. 27-dik Novemberben Ország-gyűlése tartaték, mellyben a' többek között azt fontolgatta a' Haza, hogy többég örökös Fő-Ispányok ne légyenek, hanem ezeket mindenkor tegyék az érdem szerint, hogy ezen fontos Hivatalra, mellyen az Ország boldog, vagy boldogtalan ügye fekszik, ne születtsenek, hanem ezeket az erkölts, a' szív, és a' tudomány vállaljsza

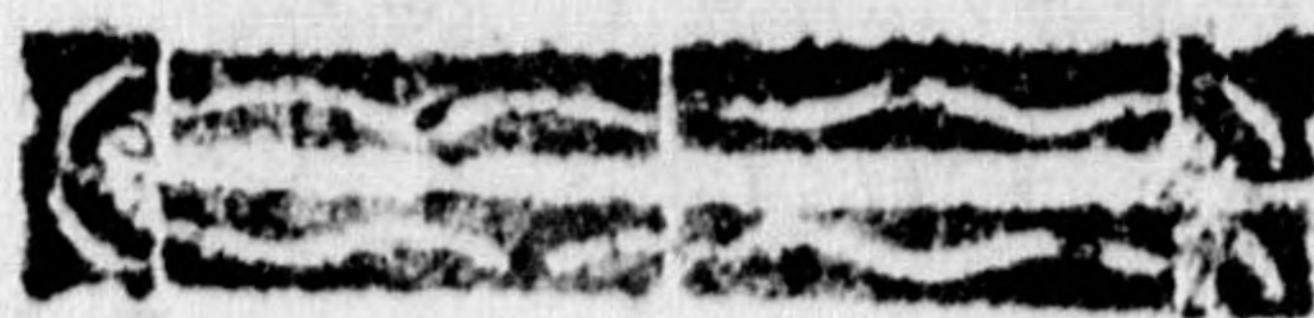

— de ez is egészen meg-nem határozaték. — —
 Ugyan ezen gyűlésben sok elé-számlálhatatlan fontos
 okokra nézve meg-határozaték, hogy N. Magyar
 Nemzetünk, ennek utánna örökösön, mind a' két
 Nemére nézve Nemzeti Magyar öltezetet viseljen.
 Találatott vólt olyan, ki ezen végzés ellen azt
 mondotta légyen, hogy ezen Végzéssel más Nem-
 zetek előtt fogná Nemzetünk magát ki-ne-
 vettetni, de ez nem elég oknak láttaték ezen bölts-
 tznének meg-gátlására — mert egy valaki fel-álván
 azt felelé: Az oktalan állatok példája tanit ben-
 nünket, az *Éfopus* Szajkója által, hogy minekután-
 na ez Páva tollokat öltezett vólna magára, ezt
 a' Pávák rólla le-tépvén Sergekből ki-mordosták,
 és a' Szajkók is többé bé nem fogodták — jobb hát
 nekünk okos állatoknak azt a' Nemzeti köntöst,
 melly leg-szebb egész Enropában, és a' mi terme-
 tünkhez, természetünkhez, és hadi-szolgálatunk' 's
 vltézségünkhez leg-illendőbb meg-tartani, mint más
 ruhákban öltözvén, azokkal Nemzeti külső belső
 érdemeinket el-veszelszük, Nemzetünköt eltemes-
 sük. A' pallérazottabb más Europai Nemzeteknek,
 rajtunk kívül, nints-is különös Nemzeti ruhája;
 mert ez mind Frantzia köntösben jár. Német,
 Spanyol, Anglus, Frantz, Hollándus, Olasz, Svéd,
 's t. mind egy öltözötben születnek, egy a' köntö-
 sök — de a' mi Nemzetünk sem köntösére, sem
 nyelvére nézve nem Sógoros edgyel-is. Tsak a'
 Magyar köntös és a' Magyar nyelv elevenitheti fel
 a' mi Nemzeti beteg-ágyban fekvő Ns. Nemzetün-
 ket; melly nyavallyát az Ország Szemes édes at-

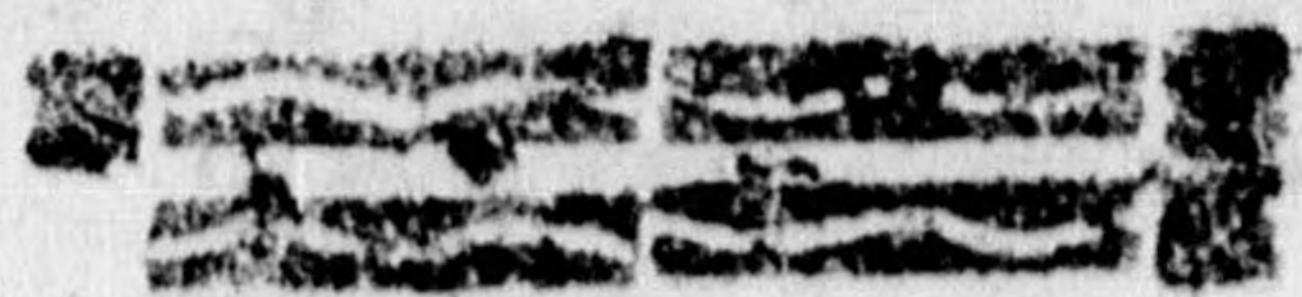
tyai észre-vévén, a' leg-hathatósabb orvosságokkal forgalódnak gyermekeik körül. — A' Nápolyi Felség, 5 rendbéli Magyar öltözetet készítettett magának, ebben járt Nemzetünk előtt, és midőn az Ország Députátusai meg-köszönnék Nemzetünk e-ránt mutatott szivekségét, azt felelé ezeknek: Ezen Nemes Nemzetet, mellyet eddig tsak nevé-ről esmertem, hogy meg-láthattam és esmerhettem sok milliommokért nem adnám. Mutalsann énnekem tsak leg-kisebb útát a' Nemzet a' szolgálatra, egész életemben semmit meg nem tagadok, a' mivel ennek szolgálatjára lehetek — — annak bizonyosságára, hogy ezen Nemzetet érdeme-szerint esmerem, Magyar köntösben megyek-bé a' magam Birodalmomba, egy köntösömet örök emlékezetre el-tétetem. Mellyik Nemzet ez a' Világon, ki a' mi Nemzeti köntösünket nem szeretné, és ditsérné — ne féljünk mi attól, hogy más idegen Nemzetek helyyesnek ne itéljék ezen Ország bölts végezést, tudván azt mindenek, hogy a' mi Nemesi rendünk Katona, hanem mi szégyeljük, hogy eddig a' kótsak tóllas kalpag helyyet *Sárpapát* viseltünk, és a' mi Nemzeti öltözetünk viseléséről a' mi édes Atyainknak törvényt kellettett szabni — de hijába — *a Bove majore discit arare minor !!*

A' Koronázás napja után 50 Députátusokat küldötte nek a' Státusok ő Felségéhez olly rendeléssel, hogy ezek, az Ország kézében Primás és Kárdinalis H. *Botthyány* Ur ő Eminentziáját, az Ország Biráját Gr. *Zitsy* Ur ő Exc. ját, a' Király képét vielő *Örményi* Ur Exc. ját, a' magok, Országunk és

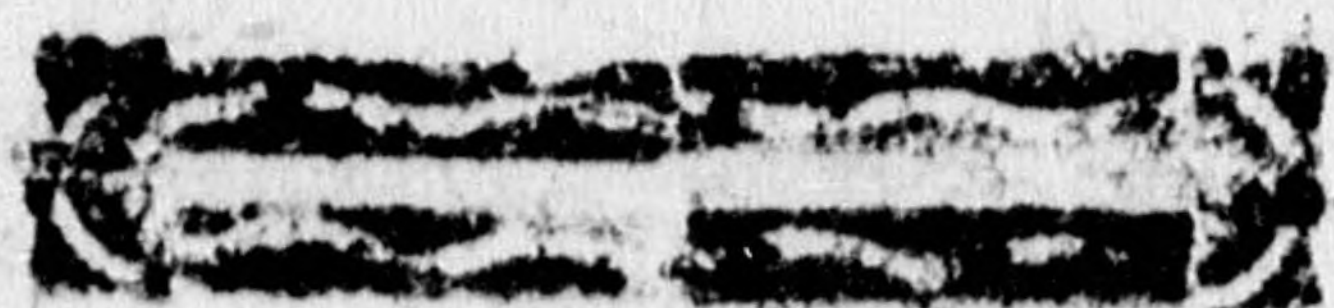
Hazánk mellett meg-bizonyított hivségekért és szorgalmatos fáradozásokért ajánlanák ő Felségének, — Boldog Hazafiak! — kik a' kovats-kötől tsak ugyan meg tudjátok különböztetni a' brilliántot — és ennek érdemét — ha későskére is — tsak ugyan meg-esmertétek. Ezek a' Méltóságok a' mi Nemzetünk' gyűrűjében az első drágaságú briliánt kövek, a' Nemzet tagjai és feje között való közben-járók. Ha a' Szemét-domban gyémántra akadt *Ézopus* kakasza, ezen drága könek érdemét meg-esmervén, így szollott: *jaces indigno tanta res loco* — esmerjétek-meg — sőt meg-esmertétek tiis ezen drága köveknek, eddig nem mindenek e-dött tudva lévő, érdemeit. — Engemet, ki Hazámat 's Nemzetemet az utolsó tsep vérem fel-áldozásáig szeretem, senki 7 esztendőök alatt hizelkedő részre-hajlással nem vádolhat (ha minden ez alatt költ Leveleimet egy-más után el-olvasa-is) mely a' leg-rozsfzabb szivü emberre ujjal mutató jel — de ha valaki találtatna olyan, ki ezen igazság' bátor ki-mondásáért Leveleimet az ablakán szidalommal ki-vetné — örömömre szolgálna.

Most tudom már bizonyoson, kik légyenek azok a' Méltóságok, kik ő Felségétől Nemzetünk közzül Királyi ajándékokat nyertének — és itt vannak rendre: „ A' Kárdinális és Primás Hertzeg *Bothy ány* Ur ő Eminentziájának adott ő Felsége egy briliántokkal gazdagon meg-rakott arany Keresztet, és briliántos gyűrűt; és ugyan ezt adta a' Kolotsai fő Püspöknek Gr. *Kolonitsnak*, és Püspök *Keglevitsnek*. — A' fő Kantzellárius Gr. *Pálffy* Ur

ő Exc. jának adta ő Felsége a' *Szent István* Rendének briliántos tsillagát — az Ország Birája Gr. *Zltsi Károly*, a' Király Képe *Ürményi*, a' *Tavernicus Végh*, H. *Grassalkovits*, Gr. *Pálfy Leopold*, a' Korona őrző Gr. *Koglevits* és *Nádasdy*, Gr. *Bothyány Filep*, Gr. *Májláth* Ur ő Exc. minnyájok egy briliántal gazdagon meg-rakott pikist — és a' Kurir édes Attya Ref. M. *Pásztori* Ur, drága briliántos arany gyűrűt nyertenek.

Az ő Felsége Koronázásakor Kamarás Uraknak nevezettek, és 19-dikben ki is hirdettettek Pofonyban: Gr. *Alberti* Kristof, Gr. *Ajkkelburg* Antal, Gr. *Amadé* Ferentz, Gr. *Bethlen* László, és Gr. *Bissing* Ferdinánd, B. *Bifing* János Ferentz, Gr. *Baloghini*, Gr. *Elám* Albert, Gr. *Cassáti* Augustin, *Carraecioli*, Marquis *Dapriáni* Lajos, G. *Dismás*, *Dugnani* Julius, Gr. *Erdödy* Károly, Gr. *Fiquelmont*, az ifju Gr. *Gyulay* Sámuel, Gr. *Hadik* András, Gr. *Hohensfeld* Adolf, Gr. *Herbertstáin* Josef, G. *Rosenberg* Vintzentz, Gr. *Sándor*, Gr. *Smidék*, B. *Szentkereszty* 'Sigmund, Gr. *Teleky* László, Gr. *Trantmansdorf*, és Gr. *Vallis* Ferentz Urak — sőt mások-is, kiknek neveiket Magyar betűkkel le-írni igen bajos lévén, ide nem iktattuk. — A' két gyalog Német Sergek, *Tertzi* és *Durlakh* Pofony körül szállanak téli szállásba Dec. 15-dikén. — Azok helyett a' 3 gyalog Német Sergek helyet, mellyek Erdélyből Magyar-országba jönnek, u. m. *Lettermann*, *Rájszky*, és *Belgiojoso* helyett, jönnek Oláh-orzághól a' *Szávoja* Dragonyosai, és a' magaok addig volt szállásokra *Szász Régen* körül szállnak meg.

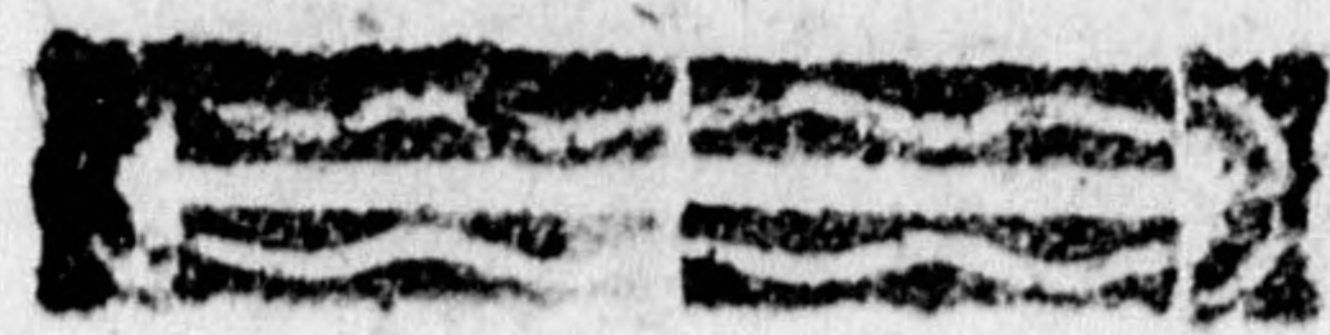
Az ő Felségétől el-mondatott hitnek formája.

„*Mi* II. LEOPOLD, Isten' kegyelméből választott Római Császár, mindenkori öregbitője a' Birodalomnak, Német, Magyar, Tseh, Dalmata Országoknak Királya 's a' t.. Mint a' fenn említett Magyar Országoknak, 's az ahoz kaptsoltt más Országoknak, és Részeknek Királya, esküztünk az élő Istenre, annak Szent Annyára *Máriára*, és minden Szentekre, hogy az Isten' Ekklesiáit; a' Prelatus, Báró, Magnás, Nemes Urakat, a' szabad Városokat, és minden Lakosait az Országoknak, magok szabadságaikban, jussaikban, törvényeikben, privilégiomaikban, 's régi jó és helyben hagyott szokásaikban megtartjuk, 's mindeneknek igazat fogunk tenni. Néhai Fels. *András* Királynak Végzéseit (ki vévén mindazáltal, 's félre hagyván azon Végzések' 31-dik cikkelyének következő szókon kezdődő függelékjét: *Quod si vero* 's a' t. ezen szóig: *in perpetuum facultatem*, megfogjuk őrizni; a' mi Országunknak, Magyar-országának határait, 's azokat, mellyek ahoz akármelly jussal, vagy titulussal tartoznak, el-nem idegenitjük, sem kevesitjük; hanem valamint tőlünk kitelhetik, öregbitjük, és terjesztjük, 's mind azokat fogjuk tselekedni, valamellyeket minden Státusoknak, 's az egész Országának javára, betsületére és gyarapodására igazságossan tselekedhetünk. Isten minket így segéllyen, és minden Szentek. “

A' Királynak a' Palatinushoz tartott beszédjét a' *Corpus-jurishoz* nyomtattatni el-végzette a' Haza, a' mintitt Bétsben hirlelik.

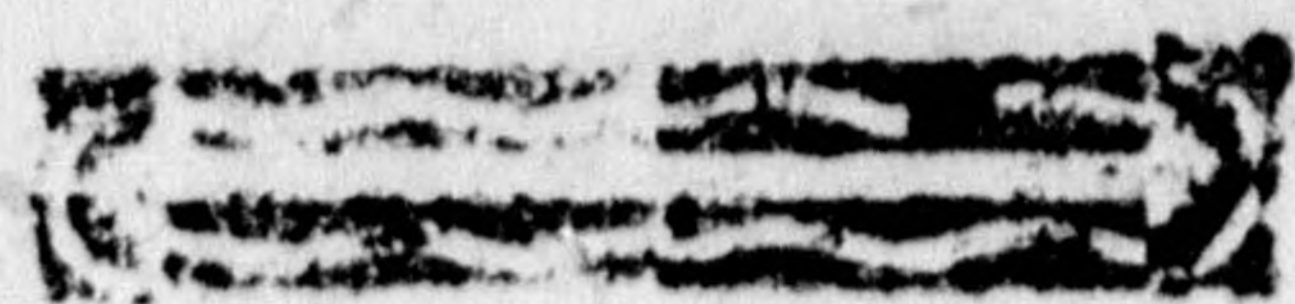

Elegyes jegyzések. — „ Az arany gyapjas renddel meg tiszteltettek tegnap egynéhányon, kik között vagyon Hertz. *Eszterházy* Antal, *Likhtenstáin* Alois, *Auersperg* Károly, *Belgiojosó*, Gr. *Sternburg* Kristián, Marquis *Litta*, Gr. *Söndorn*, *Kollorédo* Ferentz, Gr. *Nosztitz*, Gr. *Károlyi* és B. *Hagen*. — Ugy beszéltek Bétsben, hogy Feldmarsalok fognának minden órán lenni: Gr. *Pálffy* János, H. *Tsarvörinszky*, G. *Eszterházy* Imre, G. *Nosztitz*, Hertz. *Deligné*, és G. *Károlyi*. — A' Tseh-orfzági Koronázás a' jövő Septemberre változhatatlanul meghatározott. — A' Nápolyi Király Felsbergben egyedül többet lőtt 400 nyúlal. Ugy vólt a' vadászat készitve, hogy a' nyúlak előtte hajtattanak el, és ő E. tsak kapott egy fegyvert a' mellette készen álló 36 fegyverek között és lőtte egymásra. — A' Bétsi győzedelmi Kapuk' rontásához ma fognának, és bontják. — Budáról az iratik, hogy a' Ts. Királyi Felségtől, *Vátzy* Káptalanbéli Pap, a' Budai fő Gymnásiumnak Kormányzója, és a' Tudománybéli dolgoknak Referense T. T. *Szerdahelyi* György Ur, már sok esztendőktől fogva a' tiszteleteses Tudományok körül ditséretesen kimutatott sok érdemeiért a' *Bothy Szent Mauricius* Abbaságát, minden Taxa fizetés nélkül elnyerte. — A' N. M. K. Testörző Sereg' Obersterének tolvajságba esett, vólt író Deákja *Monár* Imre, Olmützba 10 esztendőig tartó Santz-ásásra büntettetett, és már oda-is vitetett. — Az Ország Birája Gr. *Litsy* Ur ő Exc. jának is egy író-Deákja, Urának 2000 r. forintjaival elszökök a' napokban éppen akkor,

már tellyes útja vólna a' szerentsés lépésre. Ezen szerentsétlen történetet a' pénzben való játék okozta — Tudományt végyetek ezekből ifjak.

Miskoltz. — „Örül a' nemes Sziv, a' midőn maga vetélkedő-társát fel-találja. — Repdes örömeben a' Magyar Sziv, látván hogy az ő tölle érzékenyül el-szakittatott kívánatos Testvére Erdély, a' Virtuust és Erdemet melly igen betűli, 's véle ebben épületesen vetélkedhetik. — Hunyad Vármegyének Erdélyben azon nemes törekedéséhez, mellyel egy Külső Országi eredetű érdemes Férjfiat igen méltó okokra nézve önként ákar maga nagyobb tekintetű Fiainak száma közibe örökösítendő Fogadott-fiúvá fel-venni, hasonlít, ugyan) egy Gömör Vármegyének Magyar Országban a' béli ditső feltétele, mellyel ez-is egy nagy érdemű Urat, minden bér kívánás nélkül, igyekezik a' leg-főbb Hazafiai Jufsokkal s Magyar Polgárfággal meg-ajándékozni 's ajándékoztatni. Engedje-meg nékem az a' Méltóságos Úr, hogy én a' Magyar Kurirnak minapi Leveléből vévén alkalmatosságot, Uri Nevét ugyan a' Magyar Kurir által ki-trombitáltathassam. — — *Gróf de la Motte* Antal Úr az, a' kit a' mi Nemes Gömör Vármegyénk tökéletes Magyar Polgárrá kíván tenni: körülbelől 100 Elztendőktől fogva ugyan Magyar Hazafi volt a' nevezett Gróf Úr, ditső Elei és Maga hasznos szolgálatot tévén azóltától fogva közöttünk; de polgári Jufsok nélkül volt, a' mellyekre kivált azon Három de la Mottéknak, a' kik Hazánkat óltalmazó Vérékkel festették-meg annak Földét, nem igen nagy Szükségek vala. — — Olly ismeretes Frantzia

Országban ez a' la Motte Familia, a' hol már a' Kldik Században öfi nagy Nemességével fényeskedett, hogy annak talán még kisebbbégére szolgálna itten le-irása; hanem hogy Gömör Vármegye, tudván, hogy melly nagyon által-ment, a' la Motte öfi vér annak mai nemes Maradékára - is, azt - is méltó tekintetben vette legyen, az igaz. De közelébb csak az Attya vólt ennek a' Grófnak az, a' ki érdemeiért, Nagy emlékezetű Fel. Ferentz Császártól elsőbb Bárái, azután Grófi méltóságra való emeltetésre íteltett méltónak. — De vagynak ezen Úrnak magabetses Személyében - is olyatén indítókok, mellyek ötet akármelly Országnek Polgárságára érdemesíthetik; nevezetesen pedig a' Magyarokat eránta való háládatosságra 's azon szeretetre ösztönözhetik, mellyel egyedül az igaz Hazafiság lántzával öszve kapcsolatott Barátokat szerethetjük. Ugyan - is elhallgatván az ö 34-dik Esztendőre fordúlt Katonai szolgálatjának egyéb részeit, különösen a' Török ellen tett két Táborozásban, Országunknak, az ö Vezérlése 's Vitézfége által, egy felől esett sikeres védelmezése, mellyet az ö Fellettevalóinak 's Társainak sok rendbéli Bizonyfág - Leveleik nyilván erősítenek, méltó megfontolást érdemelnek. És hogyha már Ezredes - Kapitányi név alatt pihenésre lett lépése után Katonafága által Országunknak többet nem szolgál - na - is; de még várhatunk mást magától, hasonlót reménylhetünk pedig két Grófi N. Magzatjaitól, a' kiket Magyar Mágnás M. Sz. Báró Vécsey Anna Afzonytól mint 16 Esztendeig való Hitvestársától nemzett. — Nem hibázott hát N. Gömör Vármegye - is

gye - is , a' midőn ilyen Hazafi Polgárokat kívánt magának nyerni ! Nem hibázott , a' midőn ő más N. Vármegyéket - is e' béli ügyének pártfogása végett meg - keregett 's ösztönözött, hogy azt az Ország Gyűlésében véle edgyütt annak idejében előmozditsák. — Ki mondja hát már azt, hogy a' Magyar az Idegenekben - is nem betsülné az Erdemet ? Ki mondja, hogy a' Jövevény és Jövevény között való helyes különbséget nem tudná meg - tenni , 's azt meg - gondolni , hogy nem minden Külföldit a' jó élés és a' Kenyér edelget Hazánkba , ha *Néro* szerint - is: *quævis terra artem alit* , el - él a' tanúlt ember akárhol, — de a' méltó tekintetet - is akárhol meg - érdemli — — —

Leopóld , ki magát ma koronáztattya ,

Éljen ! Éljen úgy mint Országunknak Attya !

Éljen sok időkig ez a' Eejedelmünk !

Éljen , és enyhüljön általa Sérelmünk !

A' melly *Anagramma* * Neve ékelsége ,

Vigye - véghez Kardja és egyenelsége !

Austriai Belgium. — Az Austriai Belgákról még csak ezt tudjuk , hogy F. Királyunk atyai kegyelmes Patensét és ajánlását olyan fekete szinekkal festették - le a' nép előtt , mintha abból a' kegyelmes Király , a' vallás dolgát egészen ki hagyván , e' - béli régi Constitutiojokat a' Belga Tartományoknak nem akkarná meg - ersíteni. — Ezt meg - értvén

Mer-

* *Leopoldus* névből két *Anagramma* (Betük elhanyagála által cserélt - szó) származik : t. i. *Ez. Pello Duos* , és ez *Sole duplo*.

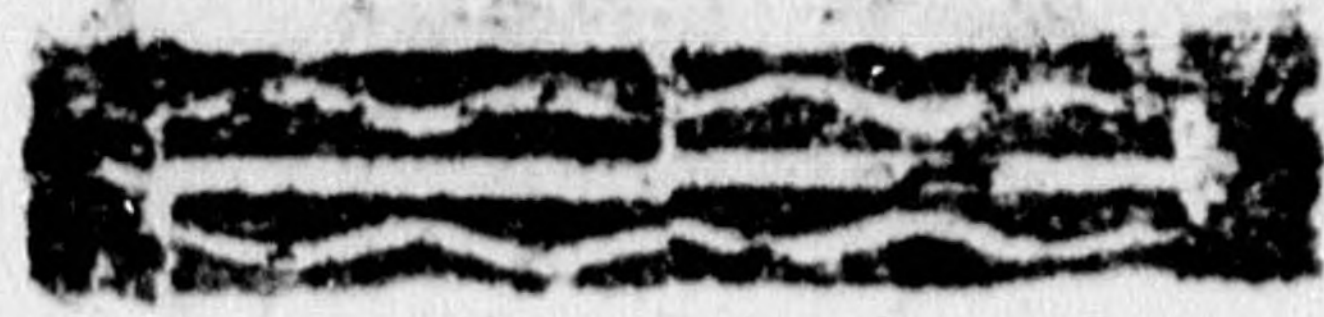

Mercy Argenteau az ő Felsége tellyes hatalmu *Ministere Hagáben*, azonnal ujj irást tétetett közönséges-sé, mellyben meg-mutattya, hogy a' Belga Statu-
ok ki-fogása a' vallás iránt fundamentom nélkül
 valo és hozzá adja, hogy ő Felfége a' *R. Ap. Ca-
 tholica* vallást maga tellyes tisztasága szerént meg-
 őrizni, ennek szolgáit oltalmazni, az Isteni szogálat-
 nak tannittatását és gyakoroltatását a' Püspökök ha-
 talma alá ismét által bortsáttani fogja, egy szoval a'
 Belgáknak minden némü vallás-béli *Constitutiojokat*
 egy punktumig a' szerént meg-tartani fogja, mint
 volt *Maria Therésia* idejében. — Egyik Tartomány
 beliek u. m. a' *Doornikiak*, az ő Felsége atyai a-
 jánlását ölelve örömmel el-fogadni készek, mely kész'
 ségeket ezek, a' Hágában tanátskozó gyűlésnél, már
 jelentették. Kevés idő mulva fogunk a' Brabantusok
 és Flándrusok felöll is hallani, kiknek sorfoktol,
 mint a' Belgiumi Tartományok közt a' 2 nagyobb-
 baktol, fog a' többeknek is állapottyok el-válni.

Az Oroszok felöll egyebet a' nagy készületek-
 nél, és a' nagy planumoknak végben viteléhez valo
 közelítésnél, nem hallunk. A' Dunának a' tengerbe
 valo szakadásánál fekvő *Kilia* várát, a' mint márarról
 még málszor említettünk valamit, Okt. 15-dikén a' szá-
 rozon meg-szorították az Oroszok, de nagy károkkal;
 mert egy *Müller* nevü fő és igen vitéz Generállyo-
 kat 700-zád magával el-vezítették. Ezen szerentsét-
 lenség után néhány napokkal az Orosz hajos sereg
 közelitvén a' Tenger felöll a' vár alá, már most
 az a' hir, hogy egyezés szerént magokat a' vár bé-
 liek, fel-adták.

Egy szóra kedves Olvasóim!

El-jött már az az idő, melyben a' *Magyar Kurirnak* is a' maga Háza mellett kelletik *Ciceróval* órálni — tsak egy hónap a' köze, hogy a' *Deres* a' maga 1790-dik esztendőbeli Pályáját ki-futotta. Mit tsináljunk hát már vele? Vallyon bé-kölsüké az istállóba, hogy ott heverjen? Vallyon le-vegyüké a' nyeret, 's a' Leveles-táskát hátáról, hogy magát ki-pihennye? — koránt sem! — tsak addig lézzen néki nyugodalma, míg mind a' 4 lábára ujja-ra patkoltatván, az Ujj-esztendőben ujj Sarkantyúk közé szoritjuk ökemét, és, ha a' Kegyelmes Isten élteti, az Ujj-esztendővel nem hogy meg-szűnne — sőt ujja fogja kezdeni a' *Magyar Kurir* a' maga E. Olvasóihoz való udvarlását. Tsak az itt már a' Kérdés: Vallyon ajtót nyittanaké néki tovább-is az ő Olvasói, és örömöft bé-fogadjáké a' *Kurirt*? — táplál minket a' tapasztalt reménység. — Mivel előre tett parantsolat nélkül sohólt sem szoktunk alkalmatlankodni: hogy azért jó előre tudhassúk hová — és kihez való kötelelségünket; Kérettetnek a' mi szolgálataunkra rá nem unt E. Olvasóink, hogy a' *Deres* 5 és fél forintból álló abrakjának fel-küldése mellett, velünk még ezen folyó hónapban parantsólni méltoztassanak, hogy a' mi Leveleinknek előre Berittékokat nyomtattathassunk; nehogy az ujj esztendővel ránk tudulván a' velünk parantsaloknak számok, kész k ötelességünket meg-eshető hibák kövessék, mellyeket nekünk mindenkor első kötelelségünk kerülni. — Szinte 200-an találtattak ezen fél esztendőben olyanak, kik az ujságok küldéséről ugyan parantsoltanak, 's küldöttünk-is; de a' fizetéssel ki maradtanak, és így ezekért a' *Kurirnak* a' maga erszénnyéből tsak nem 400 forintokat kelletik a' Postán fizetni, minthogy fél esztendeig minden Ujság Levélnek Postán való küldése 2 r. forint szokott lenni. Ezek közzül némelleyek fel-küldötték másoktól a' pénzt, de azok kezünkhez nem adták; sokan a' Postákra tették, és el-olvadott — leg-töb-

ben pedig el-felejtették fel-küldeni — minekutánna az Ujságokat vették. — Kérettetnek azért az illyenek, hogy a' hátra-maradott fizetést ezen Boritték-írás alatt küldjék a' Bétsi Postára: *Szatsvay Sándornak Bétsben.* — A' jövő fél esztendei Ujságokért való pénzt pedig ez alatt küldjék: *A' Bétsi Ts. K. fő Posta Hivatalnak Magyar Kurirért Bétsbe.* El-mulhatatlanul rajta légyen: a' *Magyar Kurirért*; mert különben könnyen meg-ezhetnék, hogy a' mi Levelünk helyett, másokat küldene az ide való Posta; de így a' Kuriros Levelt a' Kurir kezébe adván, lehetetlen hogy az Ujság el-maradjon, vagy mást küldjenek helyette. — Sok volna mind azokat a' hibákat elé beszéllenünk, mellyeket már 7 esztendőktől fogva némelly Házánkbeli Posta-hivatalokban fájdalmason tapasztaltunk — mind. E. Olvasóinkra, mind magunkra nézve. De minthogy sokok az ollyatén érdemes *Posta-Mester* Urak-is, kiknek szüntelenül való hiv szolgálatajokat elége meg-nem hálálhatjuk, nehogy ezek-is meg-sértetteknek lenni láttassanak, itt most minden tapasztalásainkat el-halगतjuk — de ha még-is illyeneket tapasztalni találnak, panaszunkat az Ország-gyűlése lábai előtt le-tenni kéntelenítettünk. — Az Ujságok ugyan sok bajt okoznak a' Posta-Mester Uraknak; de a' magok hivataljokkal jár ezen baj, mely nélkül egy Hivatal sintsen. — Mi az Ujságok *Expedi-tiojért* 4 r. forintot fizetünk esztendeig a' 11 forintból, minden Levéltől a' Királyi Cassába, és minden Ujságok ezen fizetésért járnak — nem kell hát az Olvasókon 1 's 2 forintot húzni a' pénz' felküldéséért — nem kell ezeknek bé-petsétlett Ujságokat fel-bontani, és másoknak olvasni adni. — Ha mága a' *Posta-Mester* Ur, vagy Hazanépe ujságot akar olvasni, mi örömeit küldünk ezeknek ingyen; mert azt meg-érdemlik — nevezetesen azok a' *Posta Mester* Urak, kik 10 's több olvasóknak bajlodnak Levelikkel minden héten — azért az illyetéknek magokat jelenteni ne sajnálják. — Hibázunk mi is olykor; de többnyire mindenkor a' más hibája után

után. Hogy azért minden hibáknak a' lehetőségig nyakát szakaszszük, minden E. Olvasók a' magok Titullusokat, a' pénzrel jövő levelekben, külön leírva küldjék fel — még pedig Magyarúl; mert már most egyedül csak azért vettem a' Postától kezemhez az *Expéditiót*, hogy miudeneknek Magyar Titulus és petsét alatt küldhessem az Ujságot.

Már most szinte 3 annyi az Ujságra teendő költségem; mert az Ujság mellett az Ország Déáriuma, minden Actákat, az Erdélyi Ország-gyűléseknek Actáit, ha 300 árkosból fogna-is az lenni, kiadni el-nem mulatam az Ujság mellett. — A' Budán volt gyűléseknek Diáriuma már egészen ki-nyomtatva tegnap érkezék kezünkhez, minden Actákkal edgyütt; azért ebből minden héten 8 árkoft kiadni, és Ujságjaink mellé ragasztani el-nem mulatjuk.

— A' T. T. Gyöngyösi Ur félben szakasztat veres gyűjteményévelis ezen következő fel-efztendőben bizonyoson készen leszünk. Egy szóval, valamivel csak Leveleinket a' mi E. Olvasóink előtt kedvesebbé tehetjük, mind azt tselekedni el-nem mulatjuk.

Igy a' szegényebbek csak a' régi imádlágos Könyvek mellett maradván, kevesse olvashatnak. A' tehetősebbek pedig Budán sem tudják, mitsoda ujj könyvek jöttek ki Pesten-és mitsoda dolgokról tanittanak. A' Németek pedig az ő *Ninivéjeket*, *Manchermtonnyokat* ki-tudják harangozni. Hogy tehát ebbenis a' még valaha nagyra nevedhető hasznas fának kitsiny plántáját el ültethessük, *Posonban*, *Kassán*, *Györben*, *Komáromban*, *Budán*, *Pesten*, *Debretzenben*, *Egerben*, *Kolofvárt* és *Szebenben* egy egy egyénes itéletü Tudos hazafira vagyon a' mi ujj tzelunknak szüksége, kik az ujjanan ki-jövő könyvnek igen rövid *Summáját*, annak arrát, érdemét és mivóltát minden részre-hajlás nélkül leírván, hozzánk küldenék — hogy így mi minden hónapban egy nagy árkoft, vagy minden fertályban 3. 4. árkoft tudománybéli dolgokkal küldhetnénk, az

ujságokból mindenkor hozzá ragasztván azt, a' mi
 ezekből nemzetünknek leg-szükségesebb : t. i. a' ju-
 talom alatt fel-tett kérdéseket; mint hogy Hazánk-
 ban elegenden találhatnának ollyonak, kik tudományok-
 kal a' külföldi tudomány Műhelyekből arany-érdem-
 pénzt szoktanak bé-hozni. — Kérettetnek azért az
 allyatén minden renden és vallásban lévő Tudos
 Hazafiak, kik nemzeteket szeretik, Anyai nyelvünk-
 nek boldogulásán igyezni kívánnak, hogy magokat
 a' Kurirnál jelentsék, és ezen hasznos munkához
 kezdjenek hozzá; mert ez még-most csak ezen az
 után indulhat-meg, és különös Tudománybéli uj-
 ság magát az Olvasók kevés volta miatt fenn nem
 tarthatná; a' maga költségén pedig senki kárával
 nem fogja el-kezdeni — de így a' *Deres* a' Kurir
 mellett mindenkor ingyen el-viheti azonkívül, hogy
 a' Postán költséget okozzan, és hogy borítottakat kel-
 lessék külön készíttetni néki. — A' nem szükség, hogy
 az illetén Könyvrostálok valaki neveket rajtuk ki-
 vül tudja, mi pedig, hogy ezeknek Leveleinket és
 ujságainkat ingyen küldhessük, érdemes neveiket ki-
 állítjuk. Még eddig az egész Ts. K. örökös Biroda-
 lomban egy Tudománybéli ujság nintsen — ne szé-
 gyeljük hát, hogy a' mi Anyai nyelvünkön, mely
 most kezd még virágzani, eddig nem volt. — Most
 kezdettek a' mi Magyar Könyveink világot látni;
 de ennek edgyik lábát a' mi Könyv-nyamtatoink
 máigis bilitsbe tartják; mert egy 14 árkusból álló
 Könyvet, mely 14 garafonis elég-drága volna, és
 a' mely könnyen le férne 8 árkosra, 1 r. fárinton
 adják: egy 20 arkosból álló Magyar Könyvet énis
 3 n. farinton vevék Pesten, és így leg-alább 3 ár-
 rat fizettem.